

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร*

PERFORMANCE EFFICIENCY OF PRECEPTORS IN THAPKHOLO DISTRICT

PHICHIT PROVINCE

พระมหาอำพร อิทธิญาโณ

พระครูอุทัยกิจจารักษ์ (สุรงค์ สุจินโณ)

นิกร ศรีราช

Phra Maha Amphon Itthijano

Phrakruuthaikijarak (Surang Sujino)

Nigorn Srirat

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: aaaakkalak@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพ 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพและ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ แจกแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่าง คือ พระสงฆ์ 212 รูป แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบ ค่าเอฟ ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 รูปหรือคน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาสรุปเป็นความเรียง ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$ S.D.=1.781)

2. ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พระสงฆ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาแผนกธรรม และวุฒิการศึกษาแผนกบาลี ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตรไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร พบว่า ด้านคุณสมบัติ ในการอบรมให้ความรู้แก่พระอุปัชฌาย์ในเรื่องของคุณสมบัติของพระอุปัชฌาย์ ด้านการ

* Received March 16, 2025; Revised April 18, 2025; Accepted June 11, 2025

ปกครอง หลักของอิทธิธรรมเป็นเพียงเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาหรือความขัดแย้งในสังคมอย่างประสานกลมกลืนให้เกิดความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น ด้านการให้ความสงเคราะห์ การสนับสนุนทางการศึกษาแก่สัทวิहारิกโดยยึดเป้าหมายหลักไว้ 2 ประการคือ 1. เพื่อการบรรลุคุณธรรมสูงสุดในพระพุทธศาสนา 2. เพื่อให้สัทวิहारิกได้ช่วยกันรักษาและสืบสานอายุพระศาสนา ด้านการให้พยาบาล ในการอบรมให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางแก่พระอุปัชฌาย์

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การปฏิบัติงาน, พระอุปัชฌาย์

Abstract

This research aimed to 1) study the efficiency level, 2) compare the efficiency, and 3) propose guidelines for developing the efficiency of preceptors in Tap Khlo District, Phichit Province. The research methodology was a mixed-methods quantitative research, distributing questionnaires to a sample group of 202 monks, and analyzing the data using a social science software package. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test using the one-way analysis of variance. The qualitative research involved in-depth interviews with 8 key informants or people using the descriptive content analysis technique, which was summarized as an essay. The research results found that:

1. The opinions of monks on the efficiency of preceptors in Tap Khlo District, Phichit Province were overall at a high level ($X = 4.45$ S.D. = 0.780).

2. The results of the comparison of the results of the research hypothesis testing found that monks with different personal factors, including age, years of monkhood, general education, Dhamma education, and Pali education, did not have different opinions on the efficiency of preceptors in Tap Khlo District, Phichit Province. Therefore, the research hypothesis was rejected.

3. The guideline for developing the efficiency of the work performance of preceptors in Thap Khlo District, Phichit Province found that in terms of qualifications, in training to provide knowledge to preceptors in terms of qualifications of preceptors, in terms of governance, the principle of Adhikarana Samatha is only a tool to solve problems or conflicts in society in a harmonious manner to be consistent with the problems that arise, in terms of providing assistance, supporting education for the Sangha by adhering to the two main goals: 1. To achieve the highest virtue in Buddhism, 2. To enable the Sangha to help preserve and continue the life of the religion, in terms of nursing, in training to provide knowledge as a guideline for preceptors.

Keywords: Efficiency, performance, preceptor

บทนำ

ในอำเภอทับคล้อ มีการแบ่งเขตการปกครองคณะสงฆ์เป็น 7 เขต มีวัดทั้งหมด 44 วัด มีที่พักสงฆ์จำนวน 4 วัด มีพระภิกษุสามเณรจำนวน 418 รูป มีพระอุปัชฌาย์จำนวน 7 รูป (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2542) ปัญหาและอุปสรรคในการคัดเลือกแต่งตั้งพระอุปัชฌาย์ในจังหวัดชลบุรียังเป็นลักษณะอุปถัมภ์คือ พระสังฆาธิการบางรูปต้องการที่จะเป็นพระอุปัชฌาย์แต่มีคุณสมบัติไม่พร้อมและไม่มีความรู้ทางวิชาการทั้งทางโลกและทางธรรม และความรู้ในศาสตร์สมัยใหม่และรวมทั้งทักษะในภาควิชาการและภาคปฏิบัติ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาและพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อและนำข้อมูลเสนอเจ้าคณะปกครองให้ทราบ เพื่อจะได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ให้มีความสมบูรณ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร”

1. รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากร (Population) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ประชากรเป็นพระภิกษุสงฆ์ที่รับตอบแบบสอบถามประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ในปี พ.ศ. 2567 จำนวน 212 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 8 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยเชิงปริมาณใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมจากแบบสัมภาษณ์

5.การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 รูปหรือคน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับ“ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร”ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1.ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$ S.D.=1.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพ พระอุปัชฌาย์ของคณะสงฆ์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย 1. พระอุปัชฌาย์กุลบุตรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กุลบุตรก่อนการให้อุปสมบท เช่น การซ่อมขานนาค การหัดห่มผ้า และกฐนระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของพระสงฆ์ เป็นต้น 2. พระอุปัชฌาย์จัดการอบรมพระบวชใหม่และแจกคู่มือพระบวชใหม่เพื่อให้ได้รับการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตของพระสงฆ์หลังจากได้รับการอุปสมบทแล้วด้วยระบบมัลติมีเดีย 3. พระอุปัชฌาย์บูรณาการสื่อการเรียนการสอนในวิชาพระพุทธศาสนาให้สัตถุวิหริกได้รับความรู้และความเข้าใจในบทเรียนง่ายขึ้นด้วยระบบมัลติมีเดีย

2.ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พระสงฆ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ พรรษา วุฒิ การศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาแผนกธรรม และวุฒิการศึกษาแผนกบาลี ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตรไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

ด้านคุณสมบัติ ในการอบรมให้ความรู้แก่พระอุปัชฌาย์ในเรื่องของคุณสมบัติของพระอุปัชฌาย์

ด้านการปกครอง หลักของอภิศมณะเป็นเพียงเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาหรือความขัดแย้งในสังคม

ด้านการให้ความสงเคราะห์ การสนับสนุนทางด้านการศึกษาแก่สัทธิวิหาริกโดยยึดเป้าหมายหลักไว้ 2 ประการคือ 1. เพื่อการบรรลุคุณธรรมสูงสุดในพระพุทธศาสนา 2. เพื่อให้สัทธิวิหาริกได้ช่วยกันรักษาและสืบสานอายุพระพุทธศาสนา

ด้านการให้พยาบาล ในการอบรมให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางแก่พระอุปัชฌาย์ในเรื่องของการดูแลและเอาใจใส่พยาบาลไข้

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึง “ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร” ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1.ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$ S.D.=1.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพ พระอุปัชฌาย์ของคณะสงฆ์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย 1. พระอุปัชฌาย์กุลบุตรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กุลบุตรก่อนการให้อุปสมบท เช่น การซ่อมขานนาค การหัดห่มผ้าและกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของพระสงฆ์ เป็นต้น 2. พระอุปัชฌาย์จัดการอบรมพระบวชใหม่และแจกคู่มือพระบวชใหม่เพื่อให้ได้รับการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตของพระสงฆ์หลังจากได้รับการอุปสมบทแล้วด้วยระบบมัลติมีเดีย 3. พระอุปัชฌาย์บูรณาการสื่อการเรียนการสอนในวิชาพระพุทธศาสนาให้สัทธิวิหาริกได้รับความรู้และความเข้าใจในบทเรียนง่ายขึ้นด้วยระบบมัลติมีเดีย สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุรรัตน์ คำขมุข** (2563) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงาน สรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 23 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 23 โดยภาพรวมมีระดับประสิทธิภาพอยู่ใน ระดับมาก

2.ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พระสงฆ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ พรรษา วุฒิ การศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาแผนกธรรม และวุฒิการศึกษาแผนกบาลี ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตรไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **มาลินี นกศิริ** (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ธรรมรักษ์ ออโตพาร์ท จำกัด ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผล ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ ปฏิบัติงาน

พบว่า เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน แตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการศึกษา ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 1.15 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง

3.ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

พระอุปัชฌาย์ที่มีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งรูปร่าง ส่วนสูง ย่อมมีความเหมาะสมกับการเข้ามาทำหน้าที่ในคณะสงฆ์ เพราะเนื่องด้วยต้องพบกับบรรดาผู้ที่เข้ามาติดต่อยู่เสมอ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมได้ดี ตั้งแต่การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย การยืน การเดิน การนั่ง การพูดจา การใช้น้ำเสียงที่นุ่มนวลชวนฟัง ไม่พูดจากระโชก รู้จักการใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับผู้ฟัง พระอุปัชฌาย์ที่มีบุคลิกภาพที่ดี เป็นผู้ที่มีสติ รู้คิด รู้ทำในทางงานนั้นเป็นลักษณะ ที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในงานของคณะสงฆ์ เพราะการที่ต้องพบกับบรรดาผู้ที่เข้ามาติดต่อกับหน้าหลายและหลายอารมณ์ ในการแสดงออกทางอารมณ์ออกไปนั้นจึงมีส่วนที่สำคัญอย่างมาก ในการแสดงออกทางอารมณ์ให้อยู่ในระดับรักษาน้ำใจในขอบเขตที่เหมาะสม การมีความอ่อนน้อมถ่อมตนเมตตา และปราณีสามารถการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกฤต กิตติพิรช (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของบุคลากรกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน” ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวในการปฏิบัติงานประกอบด้วยการมีทัศนคติในทางบวกมองโลกในแง่ดีมีใจเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นไม่ยึดติดกับความคิดเห็นของตนเองมีความใฝ่รู้และไม่กลัวที่จะต้องทำอะไรใหม่ๆ มีความรับผิดชอบ มีแรงผลักดัน มีความอดทนและสามารถรับแรงกดดันได้ดีและมีความมุ่งมั่นทุ่มเทเพื่อที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร” สามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์จากการวิจัยได้ดังนี้

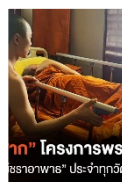
ด้านคุณสมบัติ วิธีการพัฒนาศักยภาพของพระอุปัชฌาย์ด้านคุณสมบัติในการอบรมให้ความรู้แก่พระอุปัชฌาย์ในเรื่องของคุณสมบัติของพระอุปัชฌาย์ในการเข้ามาทำหน้าที่ในการปกครองและคัดกรองสัทธิวิฑริกที่จะเข้ามาอุปสมบท

ด้านการปกครอง การแนะนำแนวทางในเรื่องของการนำเอาหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิตแก่พระอุปัชฌาย์เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ในด้านข้อวัตรปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัยในหลักธรรม 2 ประการ คือ สมถะและวิปัสสนา

ด้านการให้ความสงเคราะห์ ด้านการให้ความสงเคราะห์ในการอบรมให้ความรู้แก่พระอุปัชฌาย์เป็นการแนะนำแนวทางในเรื่องการสงเคราะห์ตามแนวทางพระพุทธศาสนา

ด้านการให้พยาบาล ด้านการให้พยาบาลในการอบรมให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางแก่พระอุปัชฌาย์ในเรื่องของการให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางแก่พระอุปัชฌาย์ในเรื่องของสาธารณสุข

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร” จากแผนภาพที่ 1 ผู้วิจัยสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัยได้ดังนี้

ด้านคุณสมบัติ ในการสืบอายุของพระพุทธศาสนาให้มีความยาวนานออกไปนั้น จำต้องมีการคัดเลือกพระอุปัชฌาย์นั้นสามารถแยกออกได้เป็น 2 ลักษณะได้แก่ 1. วัยวุฒิ คือมีพรรษาการพอสมควรและเป็นผู้มีร่างกายที่สมบูรณ์ไม่ทุพพลภาพ 2. คุณวุฒิ คือมีความรู้ความสามารถในการประกอบพิธีกรรมในแต่ละขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำอุปสมบท

ด้านการปกครอง ในการปกครองพระอุปัชฌาย์ให้ความรู้ถึงประโยชน์และโทษของการฝ่าฝืนพระธรรมวินัยและกฎระเบียบทางสังคมเพื่อให้พระสงฆ์และสามเณรได้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขในทางพระพุทธศาสนาพระอุปัชฌาย์จะต้องมีการอบรมสั่งสอนทุก ๆ กึ่งเดือนเพื่อเป็นการตักเตือนสติให้พระสงฆ์และสามเณรอยู่ในกฎระเบียบข้อบังคับตามพระธรรมวินัย กฎหมายบ้านเมือง และคำสั่งของเถระสมาคม

ด้านการให้ความสงเคราะห์ ในการจัดหาที่พักอาศัยและจัดหาปัจจัย 4 ให้สัทธิวิฑริกพระอุปัชฌาย์ในฐานะเป็นผู้ปกครองโดยตรงอันมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความสงเคราะห์ในการจัดหาปัจจัย 4 ที่มีความจำเป็น

ต่อการดำเนินชีวิตในสมณะเพศที่มีความสำคัญทั้งในด้านที่พำกาศัยให้อยู่ในที่ที่มีความเหมาะสมและมีความปลอดภัยแก่สัทธินาการิกทั้งพระภิกษุสงฆ์และสามเณร

ด้านการให้พยาบาล ในการให้พยาบาลแก่สัทธินาการิกพระอุปัชฌาย์มุ่งเน้นไปใน 2 ประการคือ 1. พระอุปัชฌาย์ให้คำแนะนำสัทธินาการิกให้หมั่นดูแลสุขภาพของตนเองด้วยในการบริหารชั้นคือการออกกำลังกายของพระสงฆ์และสามเณร 2. พระอุปัชฌาย์ให้คำแนะนำสัทธินาการิกให้เรียนรู้เรื่องสาธารณสุขมูลฐานเพื่อให้สัทธินาการิกนำความรู้ในการสาธารณสุข

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. คณะสงฆ์อำเภอทับคล้อควรฝึกอบรมพระอุปัชฌาย์ด้านความรู้ฝึกฝนด้านทักษะในศาสตร์สมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. คณะสงฆ์อำเภอทับคล้อควรมีนโยบายให้พระอุปัชฌาย์ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. คณะสงฆ์ควรฝึกอบรมพระอุปัชฌาย์ควรมีการวางแผนในการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมการฝึกอบรมพระอุปัชฌาย์ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

2. คณะสงฆ์ควรฝึกอบรมพระอุปัชฌาย์ในด้านภาษาบาลี เพื่อการสวดอักขระที่ชัดเจนมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยด้านการพัฒนารูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระอุปัชฌาย์ ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2542). *สอนนาค-สอนชาติ ชีวิตพระชีวิตชาวพุทธ*. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร.

มาลินี นกศิริ. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ธรรมรักษ์ ออโต้ พาร์ท*

จำกัด (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- วิชาญ ภาเมธีวรฉัตร. (2557). รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สกุล กิตติพิรชล. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของบุคลากรกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์วิทยาลัยพานิชยาการศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สภาสงฆ์จังหวัดพิจิตร. (2562). ทำเนียบวัด-ทำเนียบพระสังฆาธิการจังหวัดพิจิตร ปี2562. พิจิตร : สำนักงานเลขานุการเจ้าคณะจังหวัดพิจิตร.
- สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม. (2542). คู่มือพระสังฆาธิการและพระวินยาธิการ. กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา.
- สุรรัตน์ คำขมุพ. (2563). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพฯ (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.